

Departament Prawny

PR2.022.107.2015.SMT

NOTATKA DLA
Ministra Finansów
Pana Pawła Szalamachy

Departament Prawny przedkłada projekt *rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie minimalnego zakresu danych zamieszczanych w ankiecie dotyczącej potrzeb ubezpieczającego lub ubezpieczonego*

- z uprzejmą prośbą o podpisanie i opatrzenie dokumentu elektronicznego bezpiecznym podpisem elektronicznym.

Projekt został przygotowany przez Departament Rozwoju Rynku Finansowego.

Pismem z 21 stycznia 2016 r. nr RCL.DPG.555.201/2015 Rządowe Centrum Legislacji zwolniło projekt z obowiązku rozpatrzenia przez komisję prawniczą.

Monika Studzińska
Dyrektor
Departamentu Prawnego
w Ministerstwie Finansów
/- podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym/

Otrzymują:

Pan Piotr Nowak
Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów

- z uprzejmą prośbą o wstępną akceptację

Biuro Ministra
- z uprzejmą prośbą o przedłożenie do podpisu

Załącznik: projekt w postaci elektronicznej

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾

z dnia..... 2015 r.

w sprawie minimalnego zakresu danych zamieszczanych w ankiecie dotyczącej potrzeb ubezpieczającego lub ubezpieczonego

Na podstawie art. 21 ust. 8 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. poz. 1844) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa minimalny zakres danych zamieszczanych w ankiecie dotyczącej potrzeb, wiedzy i doświadczenia w dziedzinie ubezpieczeń na życie oraz sytuacji finansowej ubezpieczającego lub ubezpieczonego w związku z zawarciem lub przystąpieniem do umowy ubezpieczenia w zakresie ubezpieczeń, o których mowa w art. 21 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. poz. 1844).

§ 2. 1. Minimalny zakres danych zamieszczanych w ankiecie, o której mowa w § 1, obejmuje informacje dotyczące:

- 1) celu zawarcia lub przystąpienia do umowy;
- 2) poziomu ryzyka inwestycyjnego, jaki ubezpieczający lub ubezpieczony jest w stanie zaakceptować w ramach realizacji wskazanego celu;
- 3) preferowanej częstotliwości opłacania składki ubezpieczeniowej;
- 4) preferowanego okresu obowiązywania umowy ubezpieczenia na życie;
- 5) wieku ubezpieczającego lub ubezpieczonego;
- 6) wiedzy oraz jej źródeł w zakresie ubezpieczeń na życie oraz produktów inwestycyjnych;
- 7) rodzajów dokonanych inwestycji w zakresie ubezpieczeń na życie oraz produktów inwestycyjnych w ciągu ostatnich 5 lat;
- 8) bieżącej sytuacji finansowej ubezpieczającego lub ubezpieczonego.

2. W zakresie informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 6, ubezpieczającemu lub ubezpieczonemu zapewnia się możliwość wskazania odpowiedzi „nie wiem”.

3. W zakresie informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 7, ubezpieczającemu lub ubezpieczonemu zapewnia się możliwość wskazania odpowiedzi „nie pamiętam”.

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej - instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. poz. 1900).

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2016 r.

MINISTER FINANSÓW

Uzasadnienie

Wejście w życie ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. poz. 1844) powoduje konieczność wydania, na podstawie art. 21 ust. 8 ww. ustawy, przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych, rozporządzenia w sprawie minimalnego zakresu danych zamieszczanych w ankiecie dotyczącej potrzeb ubezpieczającego lub ubezpieczonego.

Zgodnie z art. 21 ust. 1 ww. ustawy, zakład ubezpieczeń jest zobowiązany do uzyskania od ubezpieczającego, w formie ankiety, przed zawarciem umowy w zakresie ubezpieczeń na życie, jeżeli są związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, a także ubezpieczeń na życie, w których świadczenie zakładu ubezpieczeń jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, informacji dotyczących jego potrzeb, wiedzy i doświadczenia w dziedzinie ubezpieczeń na życie oraz jego sytuacji finansowej. Natomiast na podstawie art. 21 ust. 2 ww. ustawy, w przypadku umowy ubezpieczenia zawieranej na cudzy rachunek, zakład ubezpieczeń uzyskuje, także w formie ankiety, wskazane informacje dotyczące ubezpieczonego przed wyrażeniem przez niego zgody na objęcie ochroną ubezpieczeniową w ramach umowy ubezpieczenia.

Regulacje zawarte w art. 21 ust. 1 i 2 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej mają charakter prokonsumencki. Ich celem jest rozpoznanie zindywidualizowanych potrzeb ubezpieczającego lub ubezpieczonego, co umożliwi zakładowi ubezpieczeń odpowiednie dopasowanie umowy ubezpieczenia o charakterze inwestycyjnym do wskazanych potrzeb, możliwości finansowych i stanu wiedzy. Wynika to z konieczności objęcia ochroną ubezpieczeniową określonych podmiotów w warunkach, gdy oferowane produkty ubezpieczeniowe są rozbudowane i cechują się dużym stopniem skomplikowania, a przede wszystkim zawierają w sobie elementy o charakterze inwestycyjnym, niegwarantujące zwrotu wniesionych wpłat lub wypłaty świadczenia.

Zgodnie z § 2 ust. 1 projektu przedmiotowego rozporządzenia, minimalny zakres danych zamieszczanych w ankiecie dotyczącej potrzeb ubezpieczającego lub ubezpieczonego obejmuje informacje dotyczące celu zawarcia lub przystąpienia do umowy, poziomu ryzyka inwestycyjnego, jaki ubezpieczający lub ubezpieczony jest w stanie zaakceptować, preferowanej częstotliwości opłacania składki ubezpieczeniowej, okresu obowiązywania umowy ubezpieczenia. Minimalny zakres danych obejmuje także wiek, wiedzę wraz ze źródłami jej pochodzenia, a także rodzaj inwestycji dokonanych w ciągu ostatnich 5 lat w

zakresie ubezpieczeń na życie i produktów inwestycyjnych. Ponadto, ankieta zawierać będzie informacje dotyczące bieżącej sytuacji finansowej ubezpieczającego lub ubezpieczonego. Biorąc pod uwagę charakter umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, podstawowy cel umowy może być podzielony co najmniej na cel ochronno-inwestycyjny lub inwestycyjno-ochronny. Z kolei określenie wiedzy, doświadczenia i wieku jest istotne ze względu na właściwy dobór odpowiedniej umowy ubezpieczenia do potrzeb ubezpieczającego lub ubezpieczonego.

Zgodnie z § 2 ust. 2 projektowanego rozporządzenia, w sporządzanej ankiecie, w odniesieniu do informacji dotyczących wiedzy oraz jej źródeł w zakresie ubezpieczeń na życie oraz produktów inwestycyjnych, zapewnia się ubezpieczającemu lub ubezpieczonemu możliwość wskazania odpowiedzi „nie wiem”. Natomiast na podstawie § 2 ust. 3 projektu rozporządzenia, w odniesieniu do informacji dotyczących rodzajów dokonanych inwestycji w zakresie ubezpieczeń na życie oraz produktów inwestycyjnych w ciągu ostatnich 5 lat, zakład ubezpieczeń jest zobowiązany zapewnić ubezpieczającemu lub ubezpieczonemu możliwość wskazania odpowiedzi „nie pamiętam”. Wynika to z faktu, iż możliwa jest sytuacja, gdy ubezpieczający lub ubezpieczony nie jest w stanie określić swojego poziomu wiedzy oraz jej źródeł w odniesieniu do produktów inwestycyjnych. Z kolei informacje dotyczące rodzajów dokonanych inwestycji w ciągu ostatnich 5 lat dotyczą przeszłości, w związku z czym zasadne jest umożliwienie ubezpieczającemu lub ubezpieczonemu udzielenia odpowiedzi „nie pamiętam”. Odpowiedzi takie mogą być zgodne z rzeczywistością.

Odnosnie innych możliwości (np. analogicznych do wyrażonych w § 2 ust. 2 i 3 projektu rozporządzenia) należy zauważyć, że zakres rozporządzenia określenia jedynie minimalny zakres informacji zawartych w ankiecie. Zakład ubezpieczeń w celu określenia potrzeb ubezpieczającego lub ubezpieczonego może więc ten zakres rozszerzyć.

Projekt rozporządzenia zawiera propozycję wejścia w życie z dniem 1 kwietnia 2016 r., tj. z dniem wejścia w życie art. 21 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

W opinii projektodawcy regulacja nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady nr 98/415/WE z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych (Dz. U. UE L 189 z 03.07.1998, s. 42).

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Stosownie do art. 4 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt został zamieszczony w wykazie prac legislacyjnych dotyczącym rozporządzeń Ministra Finansów.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, w związku z art. § 52 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. poz. 979), projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie minimalnego zakresu danych zamieszczanych w ankiecie dotyczącej potrzeb ubezpieczającego lub ubezpieczonego</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Finansów</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pan Piotr Nowak, Podsekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Jakub Westfal, tel. 22 694 54 95 email: jakub.westfal@mf.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 21.01.2016 r.</p> <p>Źródło: Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. poz. 1844)</p> <p>Nr w wykazie prac 16.118</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

Jaki problem jest rozwiązywany?

Wejście w życie ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej z dnia 11 września 2015 r. (Dz. U. poz. 1844) skutkuje obowiązkiem wydania rozporządzenia w sprawie minimalnego zakresu danych zamieszczanych w ankiecie dotyczącej potrzeb ubezpieczającego lub ubezpieczonego. Upoważnienie ustawowe do wydania tego aktu zawiera art. 21 ust. 8 ww. ustawy.

Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej przewiduje obowiązek uzyskania od ubezpieczającego lub ubezpieczonego, w formie ankiety, informacji dotyczącej potrzeb, wiedzy i doświadczenia w dziedzinie ubezpieczeń na życie oraz sytuacji finansowej, celem odpowiedniego dopasowania umowy ubezpieczenia. Projekt rozporządzenia określa minimalny zakres danych zamieszczanych w ankiecie mając na uwadze zapewnienie, aby informacje w niej gromadzone pozwalały na zidentyfikowanie potrzeb ubezpieczającego lub ubezpieczonego.

Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Obowiązek uzyskania od ubezpieczającego lub ubezpieczonego, w formie ankiety, informacji, wskazanych w art. 21 ust. 1 i 2 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej jest rozwiązaniem specyficznym dla Rzeczypospolitej Polskiej, który nie podlega harmonizacji w Unii Europejskiej.

Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Zakłady ubezpieczeń	Według stanu na dzień 21.09.2015 r. zezwolenie na prowadzenie działalności ubezpieczeniowej w Polsce posiadało 58 krajowych zakładów ubezpieczeń - 27 zakładów ubezpieczeń działu I (ubezpieczenia na życie) i 31 zakładów ubezpieczeń działu II (pozostałe ubezpieczenia osobowe i ubezpieczenia	Strona internetowa Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego	Zakłady ubezpieczeń zobowiązane są uzyskiwać określone informacje poprzez stworzone przez siebie ankiety w oparciu o minimalny zakres danych, który został uregulowany w projekcie rozporządzenia.

majątkowe)

Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia został przekazany do konsultacji publicznych i opiniowania następującym podmiotom: Komisji Nadzoru Finansowego, Urzędowi Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Rzecznikowi Finansowemu, Polskiej Izbie Ubezpieczeń, Związkowi Banków Polskich, Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”, Stowarzyszeniu Polskich Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, Polskiej Izbie Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Pośredników Ubezpieczeniowych i Finansowych, Polskiej Izbie Pośredników Ubezpieczeniowych i Finansowych, Polskiemu Stowarzyszeniu Aktuariuszy, Krajowej Izbie Biegłych Rewidentów, Stowarzyszeniu Księgowych w Polsce, Izbie Zarządzających Funduszami i Aktywami, Izbie Gospodarczej Ubezpieczeń i Obsługi Ryzyka, Komitetowi Standardów Rachunkowości.

Podsumowanie konsultacji:

Uwagi do projektu rozporządzenia zostały zgłoszone przez: Komisję Nadzoru Finansowego, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Rzecznika Finansowego, Polską Izbę Ubezpieczeń, Związek Banków Polskich oraz Komitet Standardów Rachunkowości.

W dniu 1 grudnia 2015 r. odbyła się konferencja uzgodnieniowa z udziałem przedstawicieli powyższych instytucji oraz Polskiej Izby Pośredników Ubezpieczeniowych i Finansowych. Merytoryczna treść projektu powstała na podstawie ustaleń dokonanych podczas konferencji uzgodnieniowej. W trakcie konsultacji społecznych największe dyskusje wzbudziła propozycja przedstawiona przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, polegająca na wprowadzeniu regulacji zapewniającej ubezpieczającemu lub ubezpieczonemu możliwość zadeklarowania braku wiedzy lub preferencji, a także braku zrozumienia charakteru produktu. Uczestnicy konferencji uzgodnieniowej nie osiągnęli w tej sprawie konsensusu. W tej sytuacji projektodawca zdecydował się na wprowadzenie takiej możliwości w kontekście informacji zawartych w § 2 ust. 1 pkt 6 i 7 jako niebudzących wątpliwości (dot. wiedzy oraz jej źródeł w zakresie ubezpieczeń na życie oraz produktów inwestycyjnych oraz rodzajów dokonanych inwestycji w zakresie ubezpieczeń na życie oraz produktów inwestycyjnych w ciągu ostatnich 5 lat).

Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)	
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													

Źródła finansowania Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sektor finansów

	publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.							
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń								
Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe								
Przepisy art. 21 ust. 1 i 2 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej wprowadzają rozwiązania prokonsumenckie, których celem jest dopasowanie ubezpieczenia do indywidualnych potrzeb, możliwości finansowych i stanu wiedzy ubezpieczającego lub ubezpieczonego w zakresie ubezpieczeń, o których mowa w dziale I w grupie 3 załącznika do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. poz. 1844).								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne								
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń								
Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
☐ nie dotyczy								
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwrotnej tabeli zgodności).				☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy				

☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☒ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
<p>Komentarz: W projekcie rozporządzenia określono minimalny zakres danych, zamieszczanych w ankiecie mając na uwadze zapewnienie, aby informacje w niej gromadzone pozwalały na zidentyfikowanie potrzeb ubezpieczającego lub ubezpieczonego.</p>	
<p>Wpływ na rynek pracy</p>	
<p>Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.</p>	
<p>Wpływ na pozostałe obszary</p>	
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe
	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na środowisko naturalne, sytuację i rozwój regionalny, demografię, mienie państwowe i informatyzację.
<p>Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego</p>	
<p>Planowane rozporządzenie będzie wykonywać upoważnienie ustawowe zawarte w art. 21 ust. 8 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. poz. 1844). Realizacja planowanego wykonywania przepisów aktu prawnego nastąpi z dniem 1 kwietnia 2016 r.</p>	
<p>W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?</p>	
<p>Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)</p>	